

Seres acuáticos del resguardo Caño Mochuelo

Rukirrukixā jixu achitona ñagaxudi yeto opunara. Gwīpodi ikwardujā'di jītu rukirruki yeto de'a-ta' bae ikwardujā jītu rukirruki.

JIXU RUKIRRUKI

Jibaliā yojo achitona ñagēdi pajīdi. Gwīpodi ikwardujā'di jītu jibali, yeto de'a-ta' ikwardujā jītu jibali. Jō'dinanara, nūgu ipu gwājā yeto jō'di omaidiara.

YOJO JIBALI

Toyajā yojo tie oxeyue'na ñagēdi pajīdi. Metudi ikwardujā'di jītu toya yeto tie pukwea de'ara jikwā.

YOJO TO'YA

Īduā yojo tao'to oxena īxe yeto achitonara. Nūgu ipu ikwardujā jītu īdu, oxēga male'ida ipura, yomo ipura, fwālēdapudira, de'ara, gwīpodira yeto jō'di omaidiara. jikwā.

YOJO ĪDU

YOJO INAĪDUTE

Inaīduteāra yojo tie opua'na ñagēdi pajīdi. Nūgu ipu ikwardujā jītu inaīdu, oxēga male'ida ipura, yomo ipura, yomo doigara, yeto gwīpodi-ta' ikwardujā'di jītu inaīdu pajītu.

YOJO NENOĐI

Nenodiā yojo oxē sayu ikwe, oxē muna poada dēdea ieyana īxa sayu. Ñe'exanara oxē muna poada dēdea yeto pato-jirre īxeenara, ñagadudijā jītu nenodu.

KĀDEGE-SESE

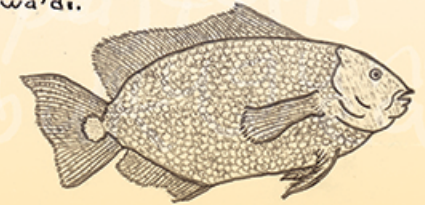
Kādegeseseā yojo patuna ikwe, dua yeto ñodira. Pato-jirre ikwardujā jītu kādegadusesē yeto gwako poxu oxo-ta' ikwardujā jītu. Mūdo ipuga ñokudiana, mūdo ipu jikwā.

JIXU SALATA

Salataxā jixu tie opua'na ñagaxudi pajītu. Salatajā jītu yomo ipu ikwardu, yomo doigara, fwālēdapudira, yeto oxē muna īxa nūguna īxaidu sōkote'ira jikwardi.

Sipulixā jixu achitona ñagaxudi pajītu. Gwīpodi yeto de'ara, ikwardujā jītu sipuli pajītu, metu ichobodudi-ta' jikwardi.

JIXU SIPULI

Puxugajā yojo saji ikwe pajīdi. Ñe'exanara guana ñokudiana opuna ñagēdi. Jēdi, sajiixu ikwardujā jītu puxuga. Gwīpodi-ta' ikwardujā'di jītu, īda axi jītu jikwajāra jīno sajiixu.

YOJO PUXUGA

Katuā yojo tao'to oxena īxe pajīdi. Deta ikwardujā jītu katu. Nūgu ipu īxa ñokudiana, nūgu ipu jikwā. Tomo ipura, gwalebara, yeto jō'di nūgura ipura jikwā oxē ta'bi ñokudiana sudarāpoyuaja.

YOJO KATU

Yamajā jixu tie oxeyue'na ñagaxudi pajītu. Yamajā jītu, oxē joa'na īxa gwā'cha nūgu muna ikwardu. Ñe'exanara oxē joa'na īxa gwā'cha nūgu īxeenara ñagadudi gwā'cha nūgu jiko.

JIXU YAMA

Diseño: Carlos Castillo R.